

לסדר את הפרשה

לפניכם רשימת נושאי הפרשה בסדר מעורב, עליכם לסדרם מחדש לפי סדר ההתרחשויות בפרשה. כשתצליחו, תקבלו מהאותיות חלק מפסוק מהפרשה.

- א. עשיית הקרשים
- ב. עשיית הכיור וכונו
- ג. עשיית המנורה
- ד. מינוי בצלאל ואהליאב וחכמתם
- ה. סיכום תרומת המשכן
- ו. עשיית הקטורת ושמן המשחה
- ז. עשיית החצר והקלעים
- ח. עשיית הארון והכפורת
- ט. עשיית היריעות
- י. עשיית מזבח העולה וכליו
- יא. איסור מלאכה בשבת
- יב. משה מצווה את בני ישראל על מלאכת המשכן
- יג. עשיית מזבח הקטורת
- יד. עשיית השולחן

שאלה לשולחן השבת

"וכל אשה חכמת לב בידיה טוה ויביאו מטוה"

הרי שתורמו הנשים תרומה למשכן, את מעשה ידיהן הטוה. ויש לבאר, הלא על פי ההלכה כל מעשה ידיה של האישה שייכים לבעלה (שו"ע אבן העזר, סימן פ'), ואם כן הטוויה הייתה שייכת לבעל, כדין תוצרת מעשי ידיה של האישה, וכיצד הותר לעושי המלאכה ליטול מהנשים את הצמר הטוה לצורך מלאכת המשכן?

מטרת השאלה הינה לעורר דיון סביב שולחן השבת. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצרוף מקורות, אם ישנם) ובל"נ אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

"והנשאים הביאו את אבני הזהב"

'לפי שנתעצלו תהלה נחסרה אות משמם' (רש"י)

והטעם שנחסרה דווקא האות י', מפני שהם פרשו מן הציבור, לכן נחסרה האות י', שמשמשת לסימן של רבים, ש"נשיא" הוא לשון יחיד. ו"נשיא" הוא לשון רבים, נמצא שהי' מרמז על רבים, לרמז שהם פרשו מן הרבים. ה"זרע שמשון" מביא טעם נוסף, ע"פ מה שכתוב "כי ביה ד' צור עולמים", בב' אותיות הללו של השם יצר שני עולמים, ואתה למד מכאן שהעולם הזה נברא באות ה' (רש"י בראשית ב, ד), א"כ יוצא שעוה"ב נברא באות י', ולכן בני ישראל נדבו כל העוה"ז, אבל הנשיאים שהביאו אבני שוהם הרי היו ע"פ נס דהיינו שהגיעו מהשמים מהעוה"ב ולכן חסר אות י' שמרמז על העוה"ב. בתרגום יונתן בן עוזיאל כתב: "והנשאים - וענני שמיא אזלין לפישון ודליין מתמן ית אבני וכו'", פירוש, שהנשיאים הכוונה לעננים שהביאו את אבני השוהם מנהר הפישון, ובספר תוספות השלם (תוספות מכת"י) כתוב שלכן כתוב חסר י', שהפירוש הוא עננים שנשאו את בני"י, ואף בגמרא (יומא עה.) מובא שהעננים שקרויים נשיאים הביאו אבנים טובות. בעלי המוסר פירשו, שבגלל שהם הביאו דבר מסוים וחשוב כל כך שהיה בולט לכל, והיה יכול הדבר להביאם לידי גאווה ויהירות, לכן כתוב לשון חסר. ובחתם סופר פירש באופן אחר ע"פ רש"י בפרשת חיי שרה שכותב ש'עפרן' נכתב חסר משום שבאותו היום מינוהו שוטר עליהם. כך גם כאן עדיין לא התמנו הנשיאים בעת ההיא, או שרק באותו היום נתמנו ולכן כתוב בכתוב חסר. לסיום, ראשי תיבות נחמדים: "והנשאים", אמרו מה שיחסר נשלים ונחסרה היו"ד. (מגדנות)

"ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ד' לעשת אתם: ששית ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לד' כל העשה בו מלאכה יומת"

בפרשות הקודמות ציוה הקב"ה למשה אודות מלאכת המשכן וכליו בפירוט, ובסוף, בפרשת כי תשא הוסיף לצוותו ולהזהירו על השבת. ויש לבאר אם כן, מדוע משה בתחילת דבריו לבני ישראל, הקדים להזהירם אודות השבת בטרם החל לצוותם על תרומת המשכן ופרטי עשיית הכלים? ויש לומר: א. הלשון: "ואתה דבר אל בני ישראל" שנאמר למשה, כוונתו לכך שיפתח בדברים אלו בדברו אל העם. (רס"ג ב. פתח במה שסיים למעלה ממנו. (לקח טוב). ג. חשש שאם יאמר להם מיד על התרומה, מרוב חובת הקודש יביאו מיד ואולי יחללו שבת. (תוס' ד. הציווי על המשכן ארך כמה ימים ולכן הקדים קודם להזהיר על השבת. (גור אריה) ה. מלאכת שבת הייתה אמורה להידחות מפני מלאכת המשכן כמו כל מלאכת הקרבנות, אבל אחר חטא העגל שהמשכן נוסף אף להשראת שכינה, האיסור על חילול שבת שב להיות חמור יותר. (משך חכמה) (ע"פ תשובות הקוראים הנכבדים שליט"א לשאלה לשולחן שבת' תשפ"ג)

מתנת
אפיקומן
לכל גיל!

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

העלון מוקדש לע"נ
ר' יצחק בן משה
ת.נ.צ.ב.ה.

ישנו ביקוש רב בבתי כנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילתם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה!
השתתפו באמצעות העברה לבנק לאומי (10) סניף 905 חשבון 5055271 ע"ש 'ביין'.

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה **מתחילה** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. מעושי כלי המשכן
- ב. בעזרתו נושאים את הכלים
- ג. המחנות שימשו להחזיק בהן _____
- ד. מאיזה שבט היה אהליאב?
- ה. לצורך איזה שמן הביאו בשמים?
- ו. המילה הראשונה בפרשה
- ז. מתרומת המשכן
- ח. מתכשיטי התרומה
- ט. עוד מתכשיטי התרומה
- י. היו שתיים כאלו לכל קרש
- כ. מכלי חצר המשכן
- ל. מונח על השולחן
- מ. חלק מהמשכן
- נ. המילה האחרונה בפרשת ויקהל
- ס. מה עשו הכרובים בכנפיהם מעל לכפורת?
- ע. עשו אותם מעצי שיטים
- פ. קרנות המזבח היו בארבע ה_____ של המזבח
- צ. בצד זה היו ארבעים אדנים
- ק. מה העבירו במחנה כשכבר הייתה תרומה מספקת?
- ר. המסך נעשה מעשה _____
- ש. כמה כרובים היו על הארון
- ת. צד דרום

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה **מסתיימת** באות המופיעה בתחילת השורה

- א. היה צורך להכריז לעם שיפסיקו _____
- ב. עשוי מזהב, ויש לו כנפיים
- ג. כלי מכלי המזבח
- ד. איזה תכשיט הוא ה'חח'? (ע"פ רש"י)
- ה. אסור לעשות בשבת
- ו. "לא _____ אש בכל מושבותיכם ביום השבת"
- ז. בהמה שהביאו מעורותיה למשכן
- ח. היו שניים כאלה, אחד בחצר ואחד באהל מועד
- ט. הנזם הוא סוג של _____
- י. שם אביו של בצלאל
- ך. סוג של פרוכת
- ל. שם נוסף למשכן
- ם. כמה עמודים היו בצד דרום של המשכן?
- ן. סוג צמר (צבע)
- ס. בתחילה משה _____ בתרומת המראות הצובאות (ע"פ רש"י)
- ע. כך מכונה כל צד של המשכן
- ף. מה כתוב במקום: "וציפה אותו"?
- ץ. יש לצפות את הארון בזהב מבית ו_____
- ק. כל עמוד בחצר היה _____ כסף
- ר. עשו למזבח סביב, עשוי מנחושת
- ש. כמה מיריעות המשכן היו בכל מחברת?
- ת. מכלי השולחן

כתרגומי

דבא פרשה נקרא דע"ה מילה מתחילת אונקלוס שנקסח לעדריה לא לחנונו.

"ויעבירו קול במחנה" = "ואעברו כרוזא במשדיתא". המילה העברית 'כרוז' המתארת קריין פומבי והודעה לציבור.

מן המדרש

מילה בפרשה

כפי שכולכן יודעות,
אומר ואפעל כיאות,
ואם זה כבר קרה,
אגיש לעיר תשורה.

המונח המבוקש הינו מילה
בת 4 אותיות המופיעה בפרשה.
אשר כל שורה בחידה
רומזת להקשר שונה שלה.
(יתכן כתיב חסר וחילופי אותיות
בעלי הגיה דומה)

התשובה תתפרסם אי"ה בגיליון הבא

כל חכם לב. כאן זהו שכתוב: "שחורה אני ונאורה". אם שחורה, מה נאורה, וכי יש שחורה נאורה?! אלא כך אמרה כנסת ישראל: שחורה אני במעשי, ונאורה אני במעשה אבותי. שחורה אני במצרים. ונאורה אני באמרי בסיני: "כל אשר דבר ד' נעשה ונשמע". שחורה אני על הים שנאמר: "וימרו על ים בים סוף". ונאורה אני באמרי: "זה אלי ואנוהו". שחורה אני במעשה העגל. ונאורה אני במעשה המשכן. שחורה אני בשור, שנאמר: "וימירו את כבודם בתבנית שור". ונאורה אני בשור: "שור או כשב או עז". שחורה אני במשכן, שנאמר: "טמאו את מקדשי". ונאורה אני במשכן: "ויעשו כל חכם לב". מה מלאכה היו עושים? אלא, ראה מה כתוב: "וזאת התרומה אשר תקחו מאתם", זו כנסת ישראל, שהיא תרומה, שנאמר: "קדש ישראל לד' ראשית תבואתה". זהב וכסף, זו כנסת ישראל, שנאמר: "כנפי יונה נחפה בכסף". ונחושת, זו א"י, שנאמר: "ומהרריה תחצב נחשת". תכלת, זו כנסת ישראל, שנאמר: "ונתנו על ציצית הכנף פתיל תכלת". וארגמן, ותולעת שני, זו כנסת ישראל, שנאמר: "אל תיראי תולעת יעקב". וכן: "כחוט השני שפתותיך", ואומר: "שרי יהודה רגמתם". דבר אחר: זהב, זה אברהם, שנבחן בכבשן האש כזהב. וכסף, זה יצחק, שנצרך ככסף על גבי המזבח. ונחושת, זה יעקב, שאמר לו לבן: "נחשתי ויברכני ד' בגללך". (ע"פ מ"ר)

ושפני טמוני חול

היכן מוזכר היכל ד', שלוש פעמים ברציפות?

ו"יקהל... ביום השבת"

משה רבינו הקדים אזהרת שבת למלאכת המשכן: "לא תבערו אש בכל משבתיכם ביום השבת", אם נספור את המילים מ'ויקהל' עד 'ביום השבת' נמצא 39 מילים כנגד ל"ט מלאכות שבת. (בעה"ט) או שנכלול את המילה המ' כדי לרמוז ששקולה השבת כנגד כל התורה שניתנה למ' יום. (תוספות)

בצלאל בן אורי"

בזמן מלאכת המשכן היה בצלאל בן י"ג שנה (סנהדרין סט.), וכבר היה מלא חכמת לב. ויש טעם נאה לכך שנעשה האדם בר מצוה בגיל י"ג שנה, בדומה לתבואה שראויה לזריעה רק אחרי שהביאה שליש גידול, וי"ג שנה הם שליש מארבעים שנה כי בן ארבעים לבינה ויכול לקבל מאור החכמה. (אמרי פנחס)

שעשועי דאורייתא

ויאמר אלהם אלה הדברים אשר צוה ד' לעשת אתם
היכן עוד בתנ"ך כתוב 'אלה הדברים'? (2 בתורה)

מצאו נא בפרשה:

- משפט בן חמש מילים המופיע 3 פעמים ברציפות באותו הפסוק!
- חמש (לא יותר) מילים רצופות המסתיימות באות ת'.
- פסוק שלם שמופיע גם בפרשה הקודמת, בהבדל מילה אחת.
- את האות מ' המופיעה 3 פעמים ברציפות. (לא באותה מילה) (5 תשובות)
- שני דברים שנעשו 'מקשה'.
- עשר מילים רצופות בנות ארבע אותיות.

שמיאות מי יבין

לפניכם פסוק מן הפרשה שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

- "ויבאו האנשים על הנשים כל נדיב לב הביאו חח וזנום טבעת עגיל וכזומו כל כלי זהב וכל איש אשר הביא תרומת זהב לד'".
- "קחו מאתכם תרומה לד' כל נדיב לבו יביא את תרומת ד' זהב וכסף ונחשת".

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: אלו שני דברים מיוחדים לפרשת כי תשא ולפרשת שלח? - בשתייהן מופיעות י"ג מידות של רחמים. ובנוסף, רק בשתי פרשות אלו יש פסוק המתחיל באות ס'. **לסדר את הפרשה** - 'זנום וטבעת וכזומו' - **חידון א' ת'** - אהליאב, בד, גחלים, דן, המשחה, ויקהל, זהב, חח, טבעת, ידות, כיור, לחם הפנים, מכסה, נחושת, סוככו, עמודים, פינות, צפון, קול, רוקם, שניים, תימנה. **חידון א' ת' הפוך** - להביא, כרוב, מזלג, צמיד, מלאכה, תבערו, עז, מזבח, תכשיט, אורי, מסך, אהל, עשרים, ארגמן, מאס, צלע, ויצף, מחוץ, מחושק, מכבר, חמש, קשות. **שעשועי דאורייתא** - בפרשת יתרו: "אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל", בתחילת דברים: "אלה הדברים אשר דבר משה". בירמיה: "אלה הדברים אשר דבר ד", בישעיה: "אלה הדברים עשיתם ולא עזבתם", בזכריה: "אלה הדברים אשר תעשו דברו אמת". 1. "וכפתר תחת שני הקנים ממנה". 2. "במחברת השנית מקבילות הלולאות אחת". 3. (ו)לחשב מחשבת לעש(ו)ת בזהב ובכסף ובנחשת". 4. "תאומם מלמטה", "וקנתם ממנה", "הקנים ממנה" - 3 פעמים. 5. הכרובים והכפורת, המנורה. 6. "אמות ארכו וחמש אמות רחבו רבוע ושלש אמות קמתו ויעש". **מילה בפרשה כי תשא** - נשא. "במקום גבוה ותמיר" - מקום נישא, "הרים קולו כזמיר" - הרים קול = נשא, "לכבוד החשוב שבעם" - הנשיא, "שהתחתן שוב פעם" - נשא = התחתן. **טמונות בפרשה** - 1. "קערותיו" (לח, טז), 2. "גביעיה" (לז, ט), 3. "שמן למאור" (לה, ז), 4. "מנורה" (לז, יז), 5. "ויהם" (לו, לח), 6. "מזרקות" (לח, ג), 7. "עזיזים" (לה, ו), 8. "לא תבערו אש" (לה, ג), 9. "כמין תבה פרוצה" (רש"י לה, יג), 10. סככה - "סוככים" (לז, ט), 11. "הסירות" (לח, ג), 12. "חח" (נשמע כצחוק) (לה, כב), "תואמים" (לח, ג), **טמונות בהפטר** - 1. "והרבתי את פרי העץ" (לו, ל), 2. "והסירותי את לב האבן... ונתתי לכם לב בשר" (לו, כו), 3. "יושבים על אדמתם" (לו, יז), 4. "וזרקתי עליכם מים" (לו, כה), **שאלה לשלח השבת משפטים** - שאלנו: כתב רש"י: 'ומה ראה אוזן להירצע מכל שאר איברים שבגוף? אמר רבי יוחנן בן זכאי, אוזן זאת ששמעה על הר סיני לא תגנוב, והלך וגנוב, תרצע. ואם מכר עצמו, אוזן ששמעה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים, והלך וקנה אדון לעצמו, תרצע'. ויש לבאר אם כן, מדוע רוצעים אותו רק במקרה והוא מבקש להישאר עבד בסיום שש השנים, והלא כבר בתחילת הליך המכירה היינו צריכים לרצעו, שהרי שמע "לא תגנוב" וגם: "כי לי בני ישראל עבדים". כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: 1. סיבות אלו שהזכיר רש"י, אינם סיבות לעצם הרציעה, כי עצם הרציעה היא גזירת הכתוב שכן יש לעשות למי שנשאר עבד לאחר שש שנים, וטעמים אלו רק מנמקים מדוע הרציעה היא דווקא באוזן ולא באבר אחר. 2. מוכר עצמו אין טענה עליו בתחילת המכירה מדוע מכר עצמו, כי היה דחוק בממון, אך אחר כך יש בעיה מדוע חפץ להישאר עבד. אבל במכרוהו בית דין אכן קשה שירצע מיד על הגניבה (גור אריה). 3. הפנים יפות מתרץ, שאין נותנים שני עונשים בבת אחת, ולכן בשעה שנמכר לעבד זה עצמו היה העונש, ואין צורך להענישו גם ברציעה.

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: ילדעת, אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

העלון מגיע מדי שבוע לעשרות אלפי משפחות וילדים, המשתמשים

בו ללימוד משותף סביב שולחן השבת.

מעוניינים להקדיש את העלון לכל מטרה? צרו קשר עם המערכת, או טלפנו: 052-766-5775

© כל הזכויות שמורות לאהרן ב"ן.

ניתן לשלוח תגובות, רעיונות והערות למערכת:

קויפמן 17, ירושלים

temunabaparashah@gmail.com

זהו חידון משעשע מתמונות הרומזות על פסוקים ומושגים מהפרשה ומפירוש רש"י.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות בפרשה

מקרא רמת קושי: רגל קשה

4

3

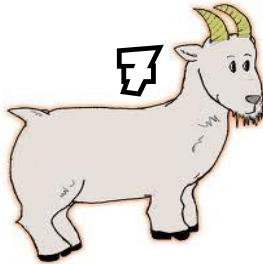
2

1

8

7

6

5

11

10

9

מחשבה טובה

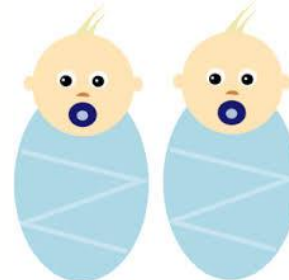
התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"וקידה חמש מאות" (לכד)
"וישתחו לו" (לבח)

14

13

12

"ויהי דבר ד'" (יחזקאל ל"ו טז-לח)

הפטרת פרה

טמונות בהפטרה

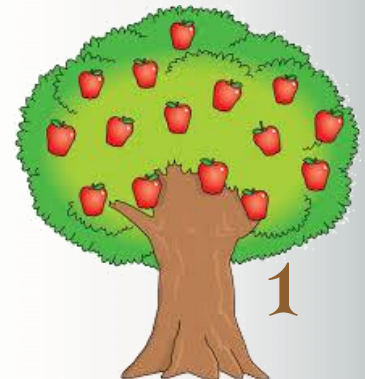
4

3

2

1

העלון מוקדש לע"נ ר' יהושע בן שלמה

ת.ג.צ.ב.ה

להקדשת העלון לכל מטרה,

חייגו: 052-766-5775